

INFOFICHE
#werken met
een chronische
aandoening

GEDEELTIJKE WERKHERVATTING: WERKEN TIJDENS ARBEIDSONGESCHIKTHEID

GEDEELTELIJKE WERKHERVATTING: WERKEN TIJDENS ARBEIDSONGESCHIKTHEID

Ben je arbeidsongeschikt maar denk je eraan om opnieuw aan de slag te gaan? Dan kan je het werk gedeeltelijk hervatten via het systeem van gedeeltelijke werkhervatting, ook wel toegelaten arbeid of progressieve werkhervatting genoemd. Dankzij dit systeem kan je dus ziek zijn en werken combineren, ook wanneer de arts van je ziekenfonds je arbeidsongeschikt heeft verklaard. Heel wat personen die ziek zijn, zijn tijdens hun erkende arbeidsongeschiktheid nog in staat om een aantal uren of dagen per week te gaan werken. We overlopen in deze infofiche de verschillende stappen nodig om het werk gedeeltelijk te kunnen hervatten.

“Vorig jaar kreeg ik kanker. De adviserend arts van het ziekenfonds verklaarde me arbeidsongeschikt en ik kon aanspraak maken op een ziekte-uitkering. Nu heb ik mijn ziekte onder controle en snak ik ernaar om terug aan het werk te gaan. Een voltijdse job zal niet meer lukken, maar een aantal dagen per week kan ik best aan. Maar wat gebeurt er dan met mijn uitkering? Ben ik die helemaal kwijt als ik terug aan de slag ga? En wat als werken uiteindelijk toch te zwaar blijkt?”

Victor, genezen van prostaatcancer

Toestemming vragen aan de adviserend arts

Kan je opnieuw een deel van je vroegere werk opnemen? Kan je bij een andere werkgever deeltijds aan de slag? Of wil je als zelfstandige werken?

Elke activiteit die je tijdens je arbeidsongeschiktheid wil uitoefenen moet je aanvragen bij de adviserend arts. Hiervoor moet je een formulier van het ziekenfonds invullen. Met dit formulier laat je het ziekenfonds weten dat je opnieuw aan het werk gaat en dat je toestemming aan de adviserend arts vraagt. Het formulier bevat enkele vragen over de activiteit die je wil aanvangen, zoals bijvoorbeeld op welke dagen en hoeveel uren je gaat werken en de gegevens van je werkgever.

Je moet het formulier ten laatste de (werk)dag voor je begint te werken aan je ziekenfonds bezorgen. Wanneer je bijvoorbeeld op maandag 1 december opnieuw aan het werk gaat, moet je dat ten laatste op vrijdag 28 november aan het ziekenfonds laten weten en de adviserend arts om toestemming vragen.

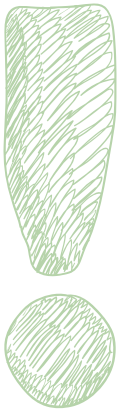
Hoewel je arbeidsongeschikt blijft, kan je opnieuw aan de slag als het werk dat je wil uitoefenen aangepast is aan je gezondheidstoestand. De adviserend arts moet hiervoor zijn schriftelijke toestemming geven en zal op basis van het door jou ingevulde formulier oordelen over

- welk werk je mag uitoefenen;
- hoeveel je mag werken;
- en onder welke voorwaarden je mag werken.

Als hij het nodig vindt, kan de adviserend arts je uitnodigen voor een medisch onderzoek voor hij een beslissing neemt. Tijdens de periode waarin je aangepast werk uitoefent moet de adviserend arts je arbeidsongeschiktheid minstens één keer om de 6 maanden controleren. Tenzij hij beslist dat dit onderzoek minder vaak moet gebeuren.

De adviserend arts heeft 30 werkdagen om zijn schriftelijke toestemming te verlenen, te rekenen vanaf de dag dat je opnieuw aan het werk ging. Je hoeft niet op de schriftelijke toestemming van de arts te wachten voordat je aan de slag gaat. Zodra je het formulier aan het ziekenfonds hebt bezorgd, mag je aan het werk.

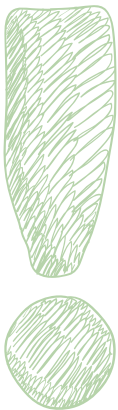

Let op! Je uitkering kan verminderen of zelfs wegvallen als je het formulier waarmee je het ziekenfonds laat weten dat je opnieuw aan de slag gaat, te laat aan je ziekenfonds bezorgt.

- Bezorg je het formulier binnen de 14 dagen nadat je opnieuw aan het werk gaat? Dan zal je uitkering voor de dagen dat je te laat bent met 10% verminderen.
- Bezorg je het formulier pas na meer dan 14 dagen? Dan is het mogelijk dat je geen uitkeringen meer krijgt of dat ze teruggevorderd worden.

Hoelang kan ik in dit systeem blijven werken?

Hoelang je in dit systeem mag werken, bepaalt de adviserend arts. Het maximum is twee jaar, maar dit is onbepaald hernieuwbaar. Je zal telkens een nieuwe aanvraag moeten indienen.

Let op! Op het getuigschrift voor aangifte van arbeidsongeschiktheid moet je behandelde arts niet alleen de begindatum van de arbeidsongeschiktheid invullen, maar ook een vermoedelijke einddatum. In het kader van gedeeltelijke werkhervatting is het belangrijk om deze einddatum op tijd te laten verlengen. Laat hiervoor het getuigschrift opnieuw invullen door je arts en bezorg het aan je ziekenfonds.

Wat als de adviserend arts mij niet toestaat om opnieuw gedeeltelijk aan het werk te gaan?

Als de adviserend arts oordeelt dat het werk niet aangepast is aan je gezondheidstoestand moet je onmiddellijk stoppen met werken. Je mag de uitkering die je kreeg voor de periode dat je gewerkt hebt behouden op voorwaarde dat je het formulier tijdig aan het ziekenfonds bezorgde.

Een loon en uitkering combineren

Als je aangepast werk doet met toestemming van de adviserend arts, behoud je het recht op een uitkering van het ziekenfonds naast het loon van de werkgever. De manier waarop je uitkering verminderd wordt, is gebaseerd op twee zaken:

- het aantal uren waarvoor je deeltijds het werk hervat
- het aantal uren van een voltijds medewerker in dezelfde functie.

Het eerste deel je door het laatste en deze uitkomst bepaalt het percentage waarmee je uitkering wordt verminderd. **Belangrijk!** 20% van je uitkering wordt vrijgesteld van aftrek.

Stel, je werkt 19 uur per week in het systeem van gedeeltelijke werkhervatting in een functie waar een voltijds werknemer 38 uren per week werkt. Je werkt dus 50% van het totaal aantal uren dat een voltijdse medewerker in dezelfde functie werkt.

$$\frac{\text{aantal uren deeltijdse hervatting}}{\text{aantal uren voltijds medewerker in zelfde functie}} = \text{uitkeringsvermindering}$$

$$\frac{19}{38} = 50\%$$

Van deze 50% is 20% vrijgesteld. In totaal zou er dan 30% van je uitkering afgaan. Door halftijds het werk te hervatten, houd je dus 70% van je uitkering over die je zou ontvangen mocht je niet weer aan de slag zijn gegaan. Daarnaast krijg je natuurlijk wel loon voor het aantal uur dat je het werk hebt hervat.

$$\text{uitkeringsvermindering} - 20\% = \text{uiteindelijke uitkeringsvermindering}$$

$$50\% - 20\% = 30\%$$

Een voorbeeld

Een alleenstaande langer dan 1 jaar arbeidsongeschikt met een bruto voltijds loon van €2600 en een ziekte-uitkering van €1430. Deze persoon hervat het werk voor 50% met een brutoloon van €1300.

Formule	Resultaat
Aantal uren deeltijdse hervatting : aantal uren voltijds medewerker in zelfde functie = uitkeringsvermindering	$19 : 38 = 50\%$
Uitkeringsvermindering – 20% (vrijstelling) = uiteindelijke uitkeringsvermindering	$50\% - 20\% = 30\%$ $30\% \text{ van } €1430 = €429$
Uitkering – uiteindelijke uitkeringsvermindering = verminderde uitkering	$€1430 - €429 = €1001$
Verminderde uitkering + brutoloon = uiteindelijk bruto inkomen	$€1001 + €1300 = €2301$

Uitzondering op de arbeidsduurregeling

Wie in het systeem van gedeeltelijke werkhervatting aan de slag gaat, kan, met goedkeuring van de adviserend arts, een uitzondering krijgen op twee regels over de arbeidsduur.

- Je hoeft dan niet minstens 3 uur aan één stuk te werken.
- Je kan een flexibel uurrooster vragen, ook al werk je minder dan 13 uur per week

Praktische informatie voor je werkgever

Je werkgever moet op het einde van elke maand een document invullen en aan je ziekenfonds bezorgen. Op dit document moet ingevuld worden hoeveel uren je in die maand werkte en wat je verdiende. Op basis van dit formulier zal je ziekenfonds je ziekte-uitkering bijpassen. Probeer goed op te volgen dat je werkgever dit formulier op tijd aan je ziekenfonds bezorgt.

Voor je werkgever is het belangrijk om te weten dat wanneer je binnen de 20 weken na je herstart uitvalt, je opnieuw een ziekte-uitkering ontvangt. Val je na die eerste 20 weken uit, dan moet hij jou gewaarborgd loon uitbetalen. Na de periode van gewaarborgd loon ontvang je een ziekte-uitkering.

Voor werknemers die minstens één jaar een erkenning arbeidsongeschiktheid hebben en gedeeltelijk het werk hervatten, ontvangt je werkgever een premie van €1000. Dit geldt zowel voor werknemers die al een contract hadden bij deze werkgever als voor nieuwe medewerkers.

Gedeeltelijke werkhervatting als zelfstandige

Net zoals voor werknemers bepaalt de adviserend arts hoelang je in dit systeem mag werken. Het maximum is twee jaar, maar dit is onbeperkt hernieuwbaar. Je zal telkens een nieuwe aanvraag moeten indienen.

Vervolgens zullen afspraken gemaakt worden over:

- welk werk je mag uitoefenen;
- hoeveel je mag werken;
- en onder welke voorwaarden je mag werken.

Ook als zelfstandige kan je het inkomen dat je ontvangt, combineren met je ziekte-uitkering. De eerste zes maanden verandert je uitkering niet.

Vanaf de zevende maand tot het einde van het derde jaar dat volgt op het jaar waarin je opnieuw begon te werken, dalen je ziekte-uitkeringen met 10%. Na het derde jaar wordt het beroepsinkomen 'aangerekend' volgens de regels die gelden rond pensioenen voor zelfstandigen. Dit betekent dat je activiteiten kan combineren met een uitkering zolang je niet meer dan een bepaald bedrag verdient. Van zodra je meer verdient dan dit bedrag daalt je uitkering stelselmatig (tot je zelfs geen recht meer hebt op een uitkering).

Wat als het niet lukt om opnieuw gedeeltelijk te werken?

Heel wat mensen met een chronische ziekte worden geconfronteerd met een boel twijfels voor ze opnieuw aan de slag gaan. Wat als het niet lukt om opnieuw gedeeltelijk te werken? Wat als het werk te zwaar is? Wat als ik opnieuw ziek word?

- Val je uit binnen de eerste 20 weken na je herstart? Dan ontvang je een ziekte-uitkering. Dit is dezelfde uitkering als diegene die je kreeg voor je met toestemming van de adviserend arts aan de slag ging.
- Val je uit na de eerste 20 weken sinds je herstart? Dan ontvang je gewaarborgd loon van je werkgever. Na de periode van gewaarborgd loon ontvang je een ziekte-uitkering.

Had je op dat moment recht op een Vlaamse ondersteuningspremie? Dan blijf je dat recht behouden gedurende de termijn van je erkenning.

Een aantal aandachtspunten.

Deeltijds werken, wat is dat?

Er zijn geen beperkingen vanuit de wet voor het percentage waaraan je deeltijds wil werken. Zolang je vanuit een medisch oogpunt een vermindering van vermogen van ten minste 50% hebt, kan de adviserend arts je toestemming geven om aan de slag te gaan in het systeem van deeltijdse werkhervatting. Dit wil dus niet zeggen dat je voor 50% aan de slag moet gaan.

Aan welk percentage je aan de slag gaat, kan je bespreken met je adviserend arts en je werkgever.

Volledig arbeidsongeschikt

Om in het systeem van gedeeltelijke werkhervatting een uitkering te combineren met deeltijds werk moet je eerst volledig arbeidsongeschikt zijn. Dit betekent dat het niet mogelijk is om je loopbaan af te bouwen zonder eerst volledig uit de arbeidsmarkt te stappen. In principe kan je al in het systeem van gedeeltelijke werkhervatting stappen vanaf de eerste dag waarop de adviserend arts je arbeidsongeschiktheid erkent. In de praktijk is het echter niet uitzonderlijk dat je omwille van verschillende administratieve verplichtingen enkele weken arbeidsongeschikt moet zijn voordat je opnieuw aan de slag kan gaan.

Werkgever

Het systeem van gedeeltelijke werkhervatting wordt door de wet gezien als een gunst van de werkgever naar de werknemer. Wanneer je hem vraagt om aan een lager tewerkstellingspercentage te werken, is de werkgever dus niet verplicht dit toe te staan. Tenzij jouw ziekte kan beschouwd worden als een handicap. In dat geval heb je recht op redelijke aanpassingen zoals bijvoorbeeld gedeeltelijke werkhervatting.

Meer informatie over redelijke aanpassingen vind je via www.unia.be/nl/actiedomeinen/onderwijs/wat-zijn-redelijke-aanpassingen (of scan de QR code).

Vakantiegeld

Ook in het systeem van gedeeltelijke werkhervatting heb je recht op vakantie. Je bent zelfs verplicht om de vakantiedagen waarop je recht hebt, op te nemen. Indien je vakantiedagen nog niet zijn opgenomen voor het einde van het jaar of je hiervan geen bewijs kan leveren, dan wordt je uitkering voor de maand december volledig ingehouden omdat het ziekenfonds ervan uitgaat dat je je resterende vakantiedagen alsnog tijdens de maand december zal opnemen. Dit kan een onverwachte financiële tegenslag zijn, iets om rekening mee te houden!

Voor vakantiedagen die je tijdens het eerste jaar van arbeidsongeschiktheid opneemt, ontvang je geen uitkering. Vanaf het tweede jaar (invaliditeit) krijg je dezelfde uitkering alsof je die dag gewerkt zou hebben. Dubbel vakantiegeld is de extra premie die de werknemer jaarlijks ontvangt, meestal in de maanden mei of juni. Als je deeltijds het werk hervat zal de uitkering van het ziekenfonds eenmaal per jaar niet uitbetaald worden, omdat je dan deze extra premie ontvangt. Dubbel vakantiegeld en een ziekte-uitkering kan je niet combineren.

Opbouw van vakantie

Voor de opbouw van vakantiedagen worden tijdens de eerste 12 maanden waarin je arbeidsongeschikt bent je ziekte-dagen gelijkgesteld met effectief gewerkte dagen. Deze gelijkstelling geldt zowel voor halve als volledige dagen. Vanaf 12 maanden arbeidsongeschiktheid worden je ziekte-dagen niet meer gelijkgesteld. Hierdoor kan het zijn dat je slechts een beperkt aantal vakantiedagen opbouwt wanneer je langdurig arbeidsongeschikt bent.

Voor meer informatie over de berekening van je vakantiedagen en vakantiegeld kan je terecht bij je werkgever, de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie of de FOD Sociale Zekerheid.

Houd rekening met een mogelijk effect op je andere tegemoetkomingen

Werken in het kader van gedeeltelijke werkhervatting betekent in principe een hoger inkomen, maar het kan leiden tot het verlies van bepaalde tegemoetkomingen, zoals de verhoogde tegemoetkoming en de sociale toeslag.

De **verhoogde tegemoetkoming** geeft recht op een betere vergoeding van medische kosten (arts, tandarts, kinesitherapeut, apotheker, hospitalisatie, ...) voor gezinnen met een laag inkomen. De persoonlijke bijdrage (het remgeld) die je voor zulke prestaties betaalt, is dan lager. Wanneer het inkomen door tewerkstelling verhoogt, betekent dit ook een verlies van deze tegemoetkoming waardoor de inkomensstijging (gedeeltelijk) wordt tenietgedaan. Daarnaast blijven de medische kosten vaak dezelfde en verlies je toch de verhoogde tegemoetkomingen voor consultaties, medicatie,...

Om de **sociale toeslag** te ontvangen, moet het gezinsinkomen onder een bepaald grensbedrag blijven. Door aan de slag te gaan in het systeem van gedeeltelijke werkhervatting kan je gezinsinkomen stijgen tot boven deze drempel, waardoor je de sociale toeslag verliest. Je inkomensstijging omwille van de werkhervatting wordt daardoor (gedeeltelijk) tenietgedaan.

Belastingen

Het zou kunnen dat je hogere belastingen moet betalen wanneer je je belastingfactuur ontvangt. Dit komt omdat er te weinig of geen inhoudingen gebeuren op het inkomen uit de werkhervatting en op je ziekte-uitkering. Houd hier rekening mee! Je kan bijvoorbeeld **voorafbetalingen** doen zodat je achteraf niet voor onaangename verrassingen komt te staan. Voor meer informatie, kan je terecht bij de FOD Financiën via www.fisconet.fgov.be of 02 57 257 57. Of contacteer de Vlaamse Infolijn via 1700 of je ziekenfonds. Daarnaast kan je ook de **bedrijfsvoorheffing** bij je werkgever laten **verhogen**.

Heb je nog vragen over gedeeltelijke werkhervatting? Neem contact op met je ziekenfonds. Zij beschikken over alle mogelijkheden om je verder te helpen.

Wil je ook de andere infofiches lezen?
Neem dan een kijkje op
<https://www.vlaamspatientenplatform.be/nl/advies-en-tips/hoe-opnieuw-aan-de-slag-met-een-chronische-aandoening>.

